

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren.

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering / water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld.

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader en de financiële consequenties voor de gemeente Steenbergen.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Onderhoud en beheer gemeentelijke accommodaties

Gebouwen

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen wordt al jaren aan de hand van meerjaren onderhoudsplanningen uitgevoerd. Een werkwijze die leidt tot een efficiënt beheer en onderhoud. Uitgangspunt hierbij is het beleidskader 'sober en doelmatig' waarbij per soort accommodatie maatwerk wordt geleverd. Een zwembad vraagt bijvoorbeeld om een andere aanpak dan een gemeentehuis. Er zijn verschillen op het gebied van wet- en regelgeving en de fysieke verschillen vragen ook om een andere aanpak.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. In 2018 is 25% van de gebouwen in eigen beheer geactualiseerd en verwerkt in de begroting. De dekkingsplannen worden op deze wijze om de 4 jaar geactualiseerd.

Het bouwkundig onderhoud is opgenomen in een meerjarig onderhoudsdekkingsplan.

	budget	uitgaven	uit te voeren in '19, van '18	uit te voeren na 2019	saldo
Sportaccommodaties	73.000	81.400	8.200		- 16.600
Sociaal/cultureel	61.800	41.600	19.200		- 900
Woningen	8.800	5.500	0		3.300
Kantoren en bedrijfsgebouwen	120.800	112.900	28.300		-20.400

Sportaccommodaties

Gymnastieklokaal in Nieuw Vossemeer

In 2018 stond vervanging van een deel van de verwarmingsinstallatie op het programma. Ook is in 2018 het buitenschilderwerk uitgevoerd. Gedurende de werkzaamheden ten aanzien van het schilderwerk zijn we geconfronteerd met houtrot. Het hout is op een duurzame wijze hersteld. Derhalve een overschrijding van € 4.900.-.

Sociaal/cultureel

Gemeenschapshuis de Vaert

In 2018 stond het buitenschilderwerk opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning. Het buitenschilderwerk zal meegenomen worden met de renovatie van gemeenschapshuis de Vaert. De renovatie van gemeenschapshuis de Vaert staat gepland in 2019. Derhalve wordt een bedrag van € 11.000,- doorgeschoven naar 2019.

Dorpshuis Siemburg

In 2018 is het MFA Kruisland getroffen door de voorjaarsstorm. Zo was een aantal buitenscreens zwaar beschadigd vanwege de storm en diende vervangen te worden. Daarnaast had de

werktuigbouwkundige installatie een aantal storingen. Dit leidt voor het service onderhoud tot een overschrijding van € 6.100,-.

Cultureel Centrum

Bij het cultureel centrum is 2018 een start gemaakt met het buitenschilderwerk. In 2019 zal het buitenschilderwerk een vervolg krijgen. Derhalve wordt € 6.000,- doorgeschoven naar 2019.

Overige gebouwen sociaal/cultureel

In 2018 is peuterspeelzaal Pipi getroffen door vandalisme waardoor een buitenkozijn, beglazing en rolluik zwaar beschadigd was. De post service onderhoud is hierdoor € 2.700,- hoger uitgevallen. Voor molen de Vos is in 2018 een budget van € 2.200,- opgenomen om een aantal kruippalen te vervangen. Deze vervanging zal in 2019 plaatsvinden.

Kantoren en bedrijfsgebouwen

Gemeentehuis

Voor 2018 stond o.a. het buitenschilderwerk opgenomen voor de kolommen en liggers van het gemeentehuis. Het kitwerk bij de diverse aansluitingen was in slechte conditie en is deze direct vervangen in combinatie met het buitenschilderwerk. Derhalve hebben we een overschrijding van € 10.800,- op de post bouwkundig onderhoud. In 2018 is daarnaast een aanpassing gedaan aan de bestuursvleugel van het gemeentehuis en is een aantal storingen geweest aan de werktuigbouwkundige installatie en de brandmeldinstallatie. In de tussenrapportage is een extra budget opgenomen van € 35.000,- voor de aanpassing van het dak van het torentje van het gemeentehuis. De uitvoering hiervan vindt grotendeels in 2019 plaats. Het restant budget voor het service onderhoud is € 18.500,- en wordt doorgeschoven naar 2019.

Brandweerkazerne in Kruisland

In 2018 is de stallingsruimte van de brandweerkazerne getroffen door de voorjaarsstorm. Waardoor de dakrandconstructie was ontzet.

Vanwege herstelkosten hebben we een tekort op het serviceonderhoud van € 3.100,-.

Sportparken

Sportpark Seringenlaan

In 2018 stond een bedrag opgenomen van € 170.000,- voor vervanging van de topklaag van de atletiekbaan. Bij dit project is gebruik gemaakt van een bouwteamverband waarbij de expertise van aannemer, adviseur en de gemeente is ingezet. In de onderzoeksfase van het bouwteam is geconcludeerd dat het risico was dat de onderbouwconstructie ook vervangen diende te worden. Dit was niet voorzien en was hiervoor geen budget beschikbaar. In juli 2018 is het college van B&W hiervan in kennis gesteld. Er is een projectteam geformeerd om nader onderzoek te doen en de mogelijkheden in beeld te brengen. Verder dient nog een deel van het hekwerk vervangen te worden aan de Seringenlaan in verband met de reconstructie van Steenberg Zuid. Het in 2018 niet uitgegeven budget, ad € 181.400,-, wordt doorgeschoven naar 2019.

Tennispark Steenberg

In 2018 stond vervanging van de topklaag tennisbanen opgenomen. In 2019 zal verder onderzoek gedaan worden naar mogelijk (deel) privatisering van het tennispark inclusief accommodatie. Het niet uitgegeven bedrag van € 97.900,- wordt ten behoeve van de renovatie van de topklaag doorgeschoven naar 2019.

	budget	uitgaven	uit te voeren in '19, van '18	uit te voeren na 2018	saldo
Sportparken	317.400	27.000	289.300	0	-1.100

Wegen en Kunstwerken

De wegen zijn één van de belangrijkste kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Vanwege ondergrond, weersomstandigheden en gebruik, is regelmatig onderhoud essentieel.

De aanpak in de komende jaren

In 2016 is het beheerplan Wegen 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor *Scenario 3*: Alle wegen basisniveau en centrawegen een hoger niveau. Onderdeel van scenario 3 is de vorming van een bestemmingsreserve "openbare ruimte" van € 5 mln voor toekomstige investeringen (rehabilitatie en kosten aanvullend wegbeheer, verkeersmaatregelen etc).

Het databeheer

Afspraken zijn er gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Eigen personeel is opgeleid om het systeem te gebruiken en volledig te houden. Tweejaarlijks wordt een inspectie verricht, zodat altijd een betrouwbaar beeld aanwezig is van de feitelijke toestand van de wegen. In 2018 heeft weginspectie plaatsgevonden. Naar aanleiding van de resultaten heeft bijstelling van de uitvoeringsplanning plaatsgevonden.

Realisatie

Er wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Uiteraard wordt hier integraal gewerkt volgens de gebiedsgerichte aanpak. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn "leefbaarheidsscan" gemaakt van het woongebied. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid en het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het nabije verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

Voor plannen in de openbare ruimte zijn haal- en een brengsessies georganiseerd. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan.

De projecten waaraan in 2018 is gewerkt zijn:

Groot onderhoud Steenbergen Zuid (in 3 fases) (Steenbergen)
Herinrichting en groot onderhoud N259 (Steenbergen-Dinteloord)
Helfrichstraat en omgeving (Dinteloord)
Johan Frisostraat (Dinteloord) (voorbereiding)
Groene Kruisstr.-Margrietstraat (Dinteloord), (voorbereiding),
Reconstructie en groot onderhoud Binnenhaven (Dinteloord) (voorbereiding)
Helmich van Doornichstraat/Treslongstraat e.o. (Nieuw Vossemeer),
centrumplan Welberg, voorbereiding aanpassing openbare ruimte (Welberg),
Openbare ruimte Haven De Heen (onderhoud),
Klein onderhoudsbestek en asfalt onderhoud buitenwegen

Beheer Civiel kunstwerken

Op basis van het in 2016 vastgestelde beheerplan civiele kunstwerken zijn ook in 2018 de nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden aangepakt. Het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. Naast deze reguliere werkzaamheden is in 2018 gewerkt aan:

- Vervanging beschoeiing fase 2 Havenkanaal (Dinteloord).
- Vervangen brug Corneliusstraat (voorbereiding)

Navolgend een overzicht van de voor 2018 beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven:

Onderhoud Wegen en Kunstwerken	Gepland voor 2018	Uitgevoerd 2018	Doorgeschoven naar 2019
Onderhoud wegen			
Voorbereid./toezicht wegen	462.662	364.495	98.167
Overig jaarlijks onderhoud	245.582	194.451	51.131
Zuidwal	-	2.400	-

Onderhoud Wegen en Kunstwerken	Gepland voor 2018	Uitgevoerd 2018	Doorgeschoven naar 2019
Onderhoudbestek Dinteloord	65.217	44.539	20.678
Helfrichstraat	146.314	128.037	18.277
Helmich v Doernickstraat e.o.	115.958	3.857	112.101
Zuid fase 1 en fase 2	596.471	389.276	207.195
Asfaltbestek	962.288	966.252	-
Puinwegen	46.556	30.717	15.839
Voorstraat plein	3.080	3.814	-
Zoutstraat, Oranjabolwerk	111.909	104.121	7.788
Johan Frisolaan e.o.	223.994	2.718	221.276
Groene Kruisstraat e.o.	265.941	3.524	262.417
De Vriesstraat e.o.	171.415	-	171.415
Vierlingstraat	27.198	25.500	1.698
Overige projecten	348.079	177.131	170.948
Totaal onderhoud wegen	3.444.585	2.440.830	1.187.984
Onderhoud kunstwerken			
Vorbereiding/toezicht bruggen	423.542	146.892	276.650
Totaal onderhoud kunstwerken	423.542	146.892	276.650
Totaal onderhoud wegen en kunstwerken	3.868.127	2.587.722	1.464.633

Openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan openbare verlichting 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is een scenario vastgesteld waarbij in 2021 alle verlichting voorzien zal zijn van LED verlichting. Grofweg houdt dit in: dat de reguliere combinatie mast/armaturenvervanging wordt uitgesmeerd over een periode van 15 jaar en dat de armaturen met een langere levensduur dan 5 jaar vervangen worden door LED-tubes. Dit is in 2018 gebeurd tijdens de gebruikelijke groepsremplace (groepsgewijs vervangen van lampen). Daarnaast wordt in de periode 2018-2021 een inhaalslag gemaakt van vervanging verouderde armaturen door LED armaturen. Vanaf 2022 wordt een maximale energiebesparing bereikt. In 2017 is het werk inmiddels voor de komende 4 jaar aanbesteed. Gelijktijdig zijn uiteraard de projecten van 2018, genoemd onder wegbeheer en reconstructies, voorzien van LED lampen.

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenberghe is in de raadsvergadering van 19 december 2013 vastgesteld door de raad. In het vGRP is het rioleringsbeleid voor de periode van 2014-2019 vastgelegd. Hiermee is beschreven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Vanuit de Wet Milieubeheer en de Waterwet heeft de gemeente de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het vGRP formuleert de gemeente hoe zij deze zorgplichten invult en bekostigt. Dit vGRP 2014-2019 is het resultaat van een gezamenlijk planvormingsproces binnen de Waterkring West en vormt

een van de stappen op weg naar een verdergaande, structurele samenwerking binnen onze regio. Deelnemers aan dit traject waren Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Steenbergen, Woensdrecht en waterschap Brabantse Delta.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater is ook in 2018 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen uitgevoerd. Verder zijn verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen.

Locaties waar onder andere gewerkt is of nog gewerkt wordt aan riolering en stedelijk water zijn:

- Herinrichting Steenbergen Zuid Fase 1-2 en 3 vervanging DWA Riolering, afkoppeling en afkoppelen met ITRIOL: Esdoornstraat, Orchideestraat, Margrietstraat, Goudenregenstraat, Zonnebloemstraat, Rozenplein, Gladuolstraat, Hortensia-plein, Hyacinthastraat, Geraniumstraat, Renovatie riolering Zoutstraat-Oranjesbolwerk en aanleg HWA riol Zoutstraat, Oranje Bolwerk, IJzerenput en Willem de Rooverstraat tbv loskoppeling te Steenbergen Relining riolering 1e Boutweg-Langeweg Kruisland wordt 2019 Riolering en herbestraten Van Nesstraat/De Vriesstraat Dinteloord, Herbestraten en riolering Helmich van Doornichstraat/Treslongstraat Nieuw Vossemeer.
- Onderzoek naar de maatregelen aan het stamriool Langeweg Kruisland,
- Rioolrenovatie diverse rioolstrengen vervangen / relinen: Molenweg, Franseweg, Montenaken Rioolrenovatie Wouwsestraat wordt 2019-2020,
- Deelreparaties
- Riool renovatie vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF is circa 80 locaties waar rioolreparatie nodig is. In deze locaties wordt renovatietechniek hoedliners, deelliners toegepast.
- Renovatie van 27-tal drukriolering-units.
- Renovatie gemalen aan de Julianastraat Steenbergen wordt 2019, Mosquitostraat Reinierpolder1 Steenbergen, Drukkerij Reinierpolder 2 Steenbergen en Steenbergseweg Dinteloord.

Uitgevoerde projecten Waterkring West 2018

- Uniforme analyse grondwatermeetnet
- Gezamenlijk beheer en onderhoud grondwatermeetnet (Hier is sprake van wijziging van de projectaanpak en zal de doorlooptijd van het project wijzigen)
- Klimaatadaptatie in relatie tot hydraulisch functioneren van rioolstelsels gemeente breed
- Project digitale informatieverwerking, permanente samenwerking gegevensbeheer
- Project Inzicht Financien (Hier is sprake van wijziging van de projectaanpak en zal de doorlooptijd van het project wijzigen),
- project: Meten en Monitoren Waterkring West fase2,
- project Meten en Monitoren gezamenlijk meet-databeheer (SWWB),
- Project risicogestuurd beheer/asset management riolering.
- Project onderhoud gemalen en persleidingen fase 2, opstellen handboek Gemalen en Persleidingen.
- Project inrichting van de hoofdpst gemalen.
- Project onderhoud watersysteem (maaier en baggeren)

De uitgaven voor 2018 zijn gebaseerd op het vGRP 2014-2019. Hiervoor worden jaarlijks bij de begroting van het betreffende jaar middelen in de vorm van investeringskredieten beschikbaar gesteld. Navolgend een overzicht van de in de periode 2014-2019 beschikbaar gestelde kredieten en de hierop gedane uitgaven tot en met 2018.

Riolering	Beschikbare (restand)kredieten 2018	Uitgegeven 2018	Beschikbare (restand)kredieten 2019
Vervanging riolering 2015	197.251	149.741	47.510
Verbetering riolering 2015	47.982	47.982	-
Herz.opstellen basis rioleringsplannen 2015	29.640	23.930	5.710

Riolering	Beschikbare (restant)kredieten 2018	Uitgegeven 2018	Beschikbare (restant)kredieten 2019
vervanging gemalen riolering 2016	98.005	98.683	-
Vervanging riolering 2016	463.435	16.432	447.003
Herz.opstellen basis rioleringsplannen 2016	30.968		30.968
Verbetering riolering 2016	166.193	166.193	-
Vervanging gemalen riolering 2017	136.340	64.298	72.042
Vervanging riolering 2017	486.312	45.114	441.198
Vervanging gemalen riolering 2018	127.866		127.866
Vervanging riolering 2018	494.093		494.093
Verbetering riolering 2018	26.639	17.314	9.325
Totaal Riolering	2.304.725	629.686	1.675.716

Openbaar groen

Het openbaar groen maakt een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Om het openbaar groen langdurig, duurzaam in stand te houden is in 2016 door de gemeenteraad het groenbeheerplan vastgesteld.

Groenbeheerplan

In het groenbeheerplan is vastgelegd wat benodigd is voor het vervangingsonderhoud om het huidige openbaar groenareaal op kwaliteit te brengen en te behouden. Het gaat dan om het groen binnen de bebouwde kom. Het technische en verzorgend onderhoud is ondergebracht bij onze wijkteams. Gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzonderingen daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A.

Plan van aanpak

Jaarlijks wordt er een plan opgesteld voor het daaropvolgende jaar. Hierin wordt grofweg de volgende indeling gehanteerd;

- Projecten gebiedsgerichte aanpak;
- Groen dat aan vervanging toe is door o.a. ziekte/aantasting, afnemende kwaliteit en waar geen gebiedsgerichte aanpak plaatsvindt in de komende 5 jaar.

Het jaarplan voor 2018 was de volgende;

- Groot onderhoud Steenbergen Zuid: Hiervan is fase 2 in uitvoering en de planvorming voor fase 3 is gestart.
- Wijngaardenbolwerk: planvorming heeft in 2018 plaatsgevonden en de uitvoering vindt plaats in 2019
- Helfrichstraat en omgeving: de reconstructie is in 2018 uitgevoerd.
- Van Nesstraat/De Vriesstraat
- Reconstructie Witte de Witstraat Dinteloord
- Reconstructie Johan Frisostraat Dinteloord
- Reconstructie Westgroeneweg/ Groene Kruisstraat Dinteloord
- Helmich van Doernickstraat/Van treslonglaan Nieuw Vossemeer

Groenprojecten

- Julianastraat: boomvervanging is uitgevoerd

- Wenerstraat: uitgesteld naar nader te bepalen jaar wegens capaciteit tekort en gewijzigde prioritering.

Navolgend een overzicht van de bestedingen in de groenbeheerprojecten 2018:

Openbaar groen	Budget groen- beheerprojecten 2018	Besteed 2018	Te besteden na 2018
Overige uitgaven	486.300	339.482	146.818
<i>Specificatie uitgaven openbaar groen:</i>			
Groenbeheerplan		197.738	
Steenbergen Zuid fase 2		4.850	
Helfrichstraat e.o.		12.849	
Diverse reconstructies Dinteloord		89.377	
Julianastraat		3.891	
Molenweg Steenbergen		30.776	
Totaal Openbaar groen	486.300	339.482	146.818

Openbaar groen buiten de kom

Het openbaar groen buiten de bebouwde kom bestaat voornamelijk uit wegbermen en bomen. Ten aanzien van de bomen stond in 2018 een scan gepland voor het inzichtelijk maken van de kwantiteit en kwaliteit hiervan. Dit heeft door personele aangelegenheden en daarmee ontbreken van capaciteit niet plaatsgevonden.

Paragraaf Financiering